

СВОДКА 3-го ОТДЕЛА ГУГБ НКВД СССР — Л. П. БЕРИИ О ЗАЯВЛЕНИЯХ ИРЬЕ-КОСКИНЕНА И СОЛАНКО В СВЯЗИ С СОБЫТИЯМИ НА ФИНЛЯНДСКО-СОВЕТСКОЙ ГРАНИЦЕ

[Не ранее. Датируется по содержанию.] 27 ноября 1939 г.
Совершенно секретно

**Финляндский посланник Ирье-Коскинен
и советник финляндской миссии Соланко**

В связи с происшедшими событиями на финляндско-советской границе 27 ноября, в 12 часов дня.

Соланко: «Я имею точные и официальные сведения из Финляндии, что с нашей стороны ни одного выстрела по территории СССР произведено не было, но финляндские пограничные войска слышали семь выстрелов, которые произошли на территории СССР. Кто стрелял — неизвестно. Но факт, что стрельба происходила на территории СССР».

На вопрос, что же Финляндия будет делать дальше, Соланко ответил: «Наше положение темное и непонятное. Было бы гораздо лучше, если бы действительно наши войска стреляли по советским войскам. В этом случае мы бы извинились перед Советским Союзом, возместили бы убытки и расстреляли бы несколько своих командиров за самоуправство, и этим бы дело кончилось. Если бы со стороны Финляндии были произведены случайные выстрелы по территории СССР, как, например, очень часто советские самолеты «случайно» летают над Финляндией, тогда мы также извинились бы и все было бы в порядке, а сейчас я не знаю, что и делать».

На вопрос**, будут ли отодвинуты финляндские войска от границы на 20—25 км, как это требует в своей ноте Советский Союз, Соланко ответил: «Пока что из Гельсинки никаких инструкций нет», однако он своего мнения на этот счет не высказал.

Далее Соланко перешел к разговору о статье, помещенной в газете «Правда» за 26 ноября под названием «Шут гороховый на посту премьера».

Соланко сказал: «СССР не уважает себя, если он пишет такие статьи в газетах, в которых указывает, что Каяндер стоял на голове и т. д. Возможно, что Каяндер выступил нетактично, но все же он не клоун, а профессор. Мне непонятно, чего хочет добиться СССР такими статьями и стрельбой? В СССР нет такого глупого человека, который сказал бы, что Финляндия добивается войны с Советским Союзом. Тем не менее положение наше сейчас очень тяжелое, и неизвестно, чем все это закончится».

Ирье-Коскинен: «Я думаю, что войны не будет, так как то, что Советский Союз приписывает нам, что, якобы, мы стреляли в советские войска — это неверно. Я имею точные сведения, что финны не стреляли по территории СССР и никто не поверит, что Финляндия может начать войну с Советским Союзом, так как от Советского Союза нам ничего не нужно, и мы от него ничего не требуем. Это ясно всем. Мы хотим только мира».

Относительно ноты, предъявленной советским правительством финнам, Ирье-Коскинен говорить не захотел.

Директор финляндской фирмы «Крейтон-Вулкан» Стафанс сказал следующее: «Я слышал, что Финляндию обвиняют в том, что она стреляла по территории СССР. Это просто бессмыслица. Я не допускаю и мысли, чтобы финны первыми начали стрельбу. Это нам не нужно. Мы хотим мира».

Что касается ноты советского правительства, предъявленной Финляндии, то Стафанс сказал: «Финляндия едва ли пойдет на то, чтобы отвести свои войска на 25 км от границы. По-моему, лучше умереть на том месте, где сейчас проходит граница Финляндии, чем отходить от нее».

Общее настроение у сотрудников финляндской миссии тревожное и удручающее. Никто не знает, чем это кончится, и все ждут указаний из Гельсинки.

НАЧАЛЬНИК 7-го ОТДЕЛЕНИЯ 3-го ОТДЕЛА ГУГБ НКВД СССР
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
БУТЕНКО

Ф. 3. Оп. 7. Д. 342. Л. 274-278. Заверенная копия.

** Фамилия задавшего вопрос в документе не указана.

Источник : Зимняя война 1939-1940 гг. Исследования, документы, комментарии. К 70-летию советско-финляндской войны / В.С. Христофоров, А.Н. Сахаров, Т. Вихавайнен, Ю.Л. Дьяков и др.; отв. редакторы А. Н. Сахаров, В. С. Христофоров, Т. Вихавайнен. № 40. — М. : ИКЦ «Академкнига», 2009.

L.P. BERIA'S SUMMARY OF THE 3rd DEPARTMENT OF THE GUGB NKVD USSR ON STATEMENTS BY YRJÖ-KOSKINEN AND SOLANKO IN CONNECTION WITH EVENTS ON THE FINNISH-SOVIET BORDER

[Not earlier than, dated by content] November 27, 1939

Top secret

Finnish envoy Yrjö-Koskinen and advisor to the Finnish mission Solanko In connection with the events that took place on the Finnish-Soviet border on November 27, at 12 a.m

Solanko: "I have accurate and official information from Finland that not a single shot was fired on the territory of the USSR from our side, but the Finnish border troops heard seven shots that took place on the territory of the USSR. Who shot - it is unknown. But the fact is that the firing took place on the territory of the USSR. "

When asked what Finland will do next, Solanko replied: "Our situation is dark and incomprehensible. It would be much better if our troops really fired at the Soviet troops. In this case, we would apologize to the Soviet Union, compensate for the losses and shoot some of our commanders for high-handedness and that would end the matter. If random shots were fired at the territory of the USSR from Finland, as, for example, very often Soviet planes "accidentally" fly over Finland, then we would also be blamed and everything would be all right, but now I don't know what to do ".

When asked, whether the Finnish troops would be moved 20-25 km from the border, as the Soviet Union required in its note, Solanko replied: "So far there are no instructions from Helsinki," but he did not express his opinion on this matter. [The name of the questioner is not indicated in the document.]

Then Solanko turned to a conversation about an article published in the Pravda newspaper of November 26 entitled "A clown as prime minister."

Solanko said: "The USSR does not respect itself if it writes such articles in newspapers in which it indicates that Cajander was standing on his head, etc. It is possible that Cajander acted tactlessly, but still he is not a clown, but a professor. It is not clear to me what the USSR wants to achieve with such articles and firing? There is no such stupid person in the USSR who would say that Finland is seeking war with the Soviet Union. Nevertheless, our situation is now very difficult, and it is not known how this all will end. "

Yrjö-Koskinen: "I think that there will be no war, because what the Soviet Union ascribes to us, that we allegedly fired at the Soviet troops, is wrong. I have precise information that the Finns did not shoot at the territory of the USSR and no one would believe that Finland could start a war with the Soviet Union, since we do not need anything from the Soviet Union, and we do not demand anything from it. This is clear to everyone. We only want peace. "

Yrjö-Koskinen did not want to speak about the note presented by the Soviet government to the Finns.

The director of the Finnish firm Crichton Vulcan, Staffans, said the following: "I heard that Finland is accused of firing on the territory of the USSR. This is just nonsense. I do not admit the thought that the Finns were the first to start shooting. We don't need this. We want peace. "

As for the note of the Soviet government presented to Finland, Staffans said: "Finland will hardly agree to withdraw its troops 25 kilometers from the border. In my opinion, it is better to die at the place where the border of Finland now passes than to leave it. "

The general mood among the staff of the Finnish legation is alarming and depressing. Nobody knows how it will end, and everyone is waiting for instructions from Helsinki.

HEAD OF THE 7th GROUP OF THE 3rd DEPARTMENT OF THE MAIN ADMINISTRATION
OF STATE SECURITY OF PEOPLE'S COMMISSARIAT FOR INTERNAL AFFAIRS OF THE USSR
CAPTAIN OF STATE SECURITY
BUTENKO

Ф. 3. Оп. 7. Д. 342. Л. 274-278. Certified copy.

Source : Зимняя война 1939-1940 гг. (Winter war of 1939-1940) / editors-in-charge A.N. Sakharov, V.S. Khristoforov, T. Vihavainen. № 40. — Moscow : «Akademkniga», 2009.

L.P. BERIJAN YHTEENVETO NKVD:N VALTIONTURVALLISUUDEN PÄÄHALLINNON 3. OSASTON KOKOAMISTA YRJÖ-KOSKISEN JA SOLANGON LAUSUNNOISTA SUOMEN JA NEUVOSTOLIITON RAJAN TAPAHTUMIIN LIITTYEN

[Ei ennen, päätelty tapahtumista] 27.11.1939
Huippusalainen

Suomen lähettiläs Yrjö-Koskinen ja lähetystön neuvonantaja [lähetystöneuvos] Solanko Liittyen tapahtumiin, jotka sattuivat Suomen ja Neuvostoliiton rajalla 27. marraskuuta klo 12

Solanko: "Minulla on tarkkaa ja virallista tietoa Suomesta siitä, että ei yhtäkään laukausta ole ammuttu SNTL:n alueelle meidän puoleltamme, mutta että suomalaiset rajajoukot kuuluivat seitsemän laukausta, jotka tapahtuivat SNTL:n alueella. Kuka ampui, on tuntematonta. Mutta se on tosiasia, että ampuminen tapahtui Neuvostoliiton alueella."

Kun kysyttiin, mitä Suomi tulee tekemään seuraavaksi, Solanko vastasi: "Tilanteemme on pimeä ja käsittämätön. Olisi ollut paljon parempi, jos joukkomme olisivat todella ampuneet neuvostojoukkoja. Siinä tapauksessa olisimme pyytäneet Neuvostoliitolta anteeksi, korvanneet vahingot ja ampuneet muutaman komentajamme omavaltaisuudesta ja se olisi lopettanut tapahtuman. Jos hajalaukauksia olisi ammuttu Neuvostoliiton alueelle Suomesta, niinkuin esimerkiksi Neuvostoliiton lentokoneet "vahingossa" lentävät Suomen yli, silloin meitä olisi voitu syyttää ja kaikki olisi ollut kunnossa, mutta nyt emme tiedä, mitä tehdä."

Kun kysyttiin, vedetäänkö suomalaiset joukot 20-25 km rajalta, kuten Neuvostoliitto vaati nootissaan, Solanko vastasi: "toistaiseksi Helsingistä ei ole tullut mitään ohjeita", eikä tuonut ilmi omaa mielipidettään asiasta. [Dokumentti ei mainitse kyselijän nimeä.]

Sitten Solanko käänsi keskustelun sanomalehti Pravdasa 26. marraskuuta julkaistuun artikkeliin "Narri pääministerinä".

Solanko sanoi: "SNTL ei kunnioita itseään, jos se kirjoittelee tuollaisia artikkeleita lehtiin, jossa esitetään, että Cajander seisoo päällään jne. On mahdollista, että Cajander toimi tahdittomasti, mutta ei hän silti ole klovni vaan professori. Minulle on epäselvää, mitä SNTL haluaa saavuttaa sellaisilla artikkeleilla ja tykityksellä? Niin tyhmää ihmistä ei SNTL:ssä ole, joka sanoisi, että Suomi pyrkii sotaan Neuvostoliiton kanssa. Joka tapauksessa, tilanteemme on nyt erittäin vaikea ja emme tiedä, kuinka tämä kaikki päättyy."

Yrjö-Koskinen: "Arvelen, että sota ei tule, koska se, mitä Neuvostoliitto väittää meidän tehneen - että me väitetysti tulitimme neuvostojoukkoja, on väärin. Minulla on tarkkaa tietoa siitä, että suomalaiset eivät tulittaneet SNTL:n aluetta ja kukaan ei tule uskomaan, että Suomi alkaisi sodan Neuvostoliiton kanssa, koska me emme tarvitse mitään Neuvostoliitolta ja me emme vaadi mitään siltä. Me haluamme vain rauhaa."

Yrjö-Koskinen ei halunnut puhua neuvostohallituksen suomalaisille esittämästä nootista.

Suomalaisen Crichton-Vulcanin johtaja Staffans sanoi seuraavaa: ”Kuulin, että Suomea syytettiin SNTL:n alueen tulittamisesta. Tämä on puhdasta roskaa. Minulle ei kelpaa ajatus, että suomalaiset olisivat ensimmäisinä aloittamaan ampumisen. Me emme tarvitse sitä. Me haluamme rauhaa.”

Neuvostohallituksen nootista Suomelle Staffans sanoi. ”Suomi tuskin suostuu vetämään joukkonsa 25 km rajalta. Minun mielestäni on parempi kuolla siellä, missä Suomen raja nyt kulkee kuin lähteä sieltä.”

Yleinen mieliala Suomen lähetystön henkilökunnan keskuudessa on levoton ja masentava. Kukaan ei tiedä, miten tämä päättyy, ja jokainen odottaa ohjeita Helsingistä.

NKVD:N VALTIONTURVALLISUUDEN PÄÄHALLINNON 3:NNEN OSASTON
7:NNEN RYHMÄN PÄÄLLIKKÖ
VALTIONTURVALLISUUDEN KAPTEENI
BUTENKO

Ф. 3. Оп. 7. Д. 342. Л. 274-278. Sertifioitu kopio.

Lähde : Зимняя война 1939-1940 гг. (Talvisota 1939-1940) / vast. toimittajat A.N. Saharov, V.S. Hristoforov, T. Vihavainen. No. 40 — Moskova : «Akademkniga», 2009.